

OKRESNÁ PROKURATÚRA TRENČÍN
Bernolákova 2, 912 50 Trenčín 1

Číslo: 1 Pv 290/20/3309-106
EEČ: 2-28-699-2023

Trenčín 28.07.2023

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**

Trestný čin: prečin: únos podľa § 210 odsek 1 Trestného zákona

Rozhodol: prokurátorka Okresnej prokuratúry Trenčín

Podľa § 215 odsek 1 písmeno b Trestného poriadku **zastavujem** trestné stíhanie obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX

miesto narodenia: XXXXX

rodné priezvisko: XXXXX

trvalé bydlisko: XXXXX

väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: únos podľa § 210 odsek 1 Trestného zákona štádium: dokonaný trestný čin
forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

ako otec maloletej D.M., nar. XXXXX, dňa 26.04.2020 v čase okolo 20.30 hodine presne nezisteným spôsobom, bez súhlasu matky poškodenej XXXXX a súdu Slovenskej republiky, odňal dcéru z miesta jej trvalého bydliska na adrese XXXXX, s ktorou následne odcestoval do Českej republiky, kedy sa matke maloletej XXXXX po viacerých neúspešných pokusoch podarilo skontaktovať so svojou dcérou na telefónnych číslach XXXXX, z ktorých sa jej ozval obvinený a povedal jej, že malá je v poriadku a s ním, nepovie jej kde sú, a že podáva na ňu trestné oznámenie za týranie dieťaťa, avšak keď bude súhlasiť zo zverením dieťaťa do jeho starostlivosti, tak v tom prípade trestné oznámenie nepodá, pričom maloletá D.M. bola na základe XXXXX súdu pre Prahu 1 pod číslom 32P37/2015-270 zo dňa 25.07.2017, právoplatným dňa 19.09.2017 zverená do starostlivosti matky XXXXX, trvale bytom XXXXX, Slovenská republika, pričom podľa správy Národnej ústredne SIRENE zo dňa 07.05.2020 vyplýva, že maloletá sa nachádza s otcom v Českej republike na adrese XXXXX, Česká republika,

Inakol'ko tento skutok nie je trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Odôvodnenie:

Poverený príslušník Obvodného oddelenia Policajného zboru Trenčianske Teplice uznesením sp. zn. ORP-376/TT-TN-2020 zo dňa 28.05.2020 podľa § 199 odsek 1 Trestného poriadku začal trestné stíhanie pre prečin únosu podľa § 210 odsek 1 Trestného zákona a uznesením sp. zn. ORP-379/TT-TN-2020 zo dňa 22.10.2020 podľa § 206 odsek 1 Trestného poriadku vzniesol obvinenie XXXXX pre prečin únosu podľa § 210 odsek 1 Trestného zákona na skutkovom základe, ako to vyplýva z výrokovej časti predmetného uznesenia.

Vo veci boli zabezpečené a vykonané nasledovné dôkazy: výsluch obvineného XXXXX, výsluch svedkyne poškodenej XXXXX, výsluch svedkyne mal. D.M., nar. XXXXX, výsluch svedkyne mal. A.H., narodenej XXXXX, ďalej listinné dôkazy XXXXX súdu pre Prahu 1 č. 32P 37/2015-270 zo dňa 25.07.2017, Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica spisová značka 32P/225/2015 zo dňa 29.02.2026 v spojení s uznesením Krajského súdu Banská Bystrica spisová značka 15CoP/24/2016 zo dňa 11.05.2016, ktorým bolo potvrdené rozhodnutie súdu prvého stupňa v tom, že návrh otca maloletej, ktorým sa domáhal nariadenia návratu maloletej do krajiny jej obvyklého pobytu v Českej republike sa zamietá, Rozsudok Mestského súdu v Brne spisová značka 82Nc 2502/2020-177 zo dňa 17.07.2020, ktorým sa návrh matky maloletej o navrátenie maloletej na územie Slovenskej republiky zamietá, listiny predložené obhajcom obvineného, najmä závery psychologického vyšetrenia maloletej zo dňa 09.05.2020 a 10.05.2020.

Dôkazný a skutkový stav trestnej veci bol ustálený nasledovne:

Po začatí trestného stíhania bola ku skutku vypočutá svedkyňa poškodená XXXXX, trvale bytom XXXXX, ktorá uviedla, že jej dcéra mal. D.M., nar. XXXXX dňa 26.04.2020 v čase okolo 14.00 hodine odišla von na ulicu sa korčuľovať aj s kamarátkou, pričom sa podľa ich vzájomnej dohody mala vrátiť domov v čase o 18.00 hodine. Keďže v tomto čase maloletá domov neprišla volala jej na mobilný telefón, ktorý jej dcéra v čase o 18.30 hodine zdvihla so slovami, že príde neskôr. Nakoľko sa dcéra domov stále nevracala podarilo sa jej dovolať v čase o 20.30 hodine, avšak telefón nezdvihla dcéra, ale jej otec XXXXX, ktorý jej do telefónu povedal, že dcéra je v poriadku a je s ním, na ďalšie naliehanie jej povedal, že je s ním ale nepovie jej kde, že podáva na ňu trestné oznámenie za týranie dieťaťa, ktoré ale nepodá, ak bude súhlasiť zo zverením maloletej do jeho starostlivosti. Na to mu poškodená povedala, že chce vidieť svoju dcéru a nech ju donesie naspäť.

Maloletá D.M., narodená XXXXX bola Rozsudkom Obvodného súdu Praha 1, Česká republika spisová značka 32P 37/2015-270 zo dňa 25.07.2017 zverená do starostlivosti matky XXXXX, trvale bytom XXXXX rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 19.09.2017. Obvinenému bola uložená vyživovacia povinnosť na maloletú s tým, že styk obvineného s maloletou nebol upravený.

Obvyklým bydliskom maloletej pred dňom 26.04.2020 bola obec Omšenie č. 200, Slovenská republika, kde maloletá žila s matkou, navštevovala základnú školu, mala detského lekára a zúčastňovala sa tu na všetkých mimoškolských aktivitách, teda jednoznačne sa jednalo o obvyklé miesto pobytu maloletej.

Ďalej bolo preukázané, že maloletá D.M. dňa 26.04.2020 odišla z miesta bydliska na adrese Omšenie č. 200 okolo 14.00 hodiny von s kamarátkou a nevrátila sa domov v matkou určenom čase o 18.00 hodine. Od uvedenej doby matka maloletej– poškodená XXXXX nevedela, kde sa maloletá zdržuje, pátrala po nej polícia, ktorá ju našla dňa 07.05.2020 v mieste bydliska obvineného na adrese Popětova 1308/14 ,170 00 Praha 7, Česká republika.

Obvinený XXXXX po zákonom poučení odmietol ku skutku vypovedať. Do sťažnostných námietok uplatnených proti uzneseniu povereného príslušníka PZ Obvodné oddelenie Trenčianske Teplice o vznesení obvinenia sp.zn. ORP-376/TT-TN-2020 zo dňa 22.10.2020 uviedol, že maloletá dcéra sa k nemu dostala spôsobom, ktorý nechce uvádzať, ale po príchode sa mu mala dcéra zveriť, že matka ju fyzicky týra, kričí po nej, fackuje ju, vulgárne jej nadáva, viac sa o tom nebavili.

Poškodená XXXXX ešte dňa 26.04.2020 po viacerých márných pokusoch dovolať sa svojej dcére na mobilný telefón, sa nakoniec dovolala, kedy sa z mobilného telefónu ozval obvinený, ktorý jej oznámil, že dcéra je s ním a na naliehanie poškodenej, aby jej oznámil, kde sa dcéra nachádza, jej uviedol, že jej toto nepovie a oznámil jej, že na ňu podáva trestné oznámenie, ktoré však stiahne ak bude súhlasiť so zverením dieťaťa do jeho starostlivosti. Poškodená uviedla, že obvinenému nedala súhlas s premiestnením maloletej a opakovane ho aj následnými krokmi vyzývala k vráteniu dcéry.

Dôkazne bolo potvrdené, že maloletá D.M. bola na základe XXXXX súdu pre Prahu 1 pod číslom 32P37/2015-270 zo dňa 25.07.2017, právoplatným dňa 19.09.2017 zverená do starostlivosti matky XXXXX, trvale bytom Omšenie č. 200, Slovenská republika a nedala obvinenému súhlas nielen s premiestnením maloletej, ale ani s jej následným zadržiavaním v Českej republike u obvineného, pričom sa doposiaľ s touto situáciou nezmierila. Popritom je nesporné, že maloletá sa odo dňa 26.04.2020 zdržiava u obvineného v Českej republike.

Ako ďalej vyplýva, poškodená XXXXX návrhom doručeným Mestskému súdu v Brne zo dňa 18.05.2020 žiadala o nariadenie navrátenia maloletej D.M., na územie Slovenskej republiky. Po vykonanom dokazovaní Mestský súd v Brne rozsudkom spisová značka 82Nc 2502/2020-177,82P a Nc 100/2020 zo dňa 17.06.2020 jej žiadosť zamietol, čím maloletá D.M., až do rozhodnutia vo veci samej ostáva na území Českej republiky na adrese trvalého pobytu jej otca obvineného XXXXX, Poupětova 14/1308 Holešovice, Praha 7, Česká republika.

Predseda senátu Mestského súdu v Brne v odôvodnení rozsudku konštatoval, že i keď obsahom dôkazov vyplýva, že odporca maloletú na území Českej republiky odo dňa 26.04.2020 zadržiava protiprávne, po zhodnotení všetkých dôkazov /najmä výpoveď maloletej a detského psychológa/ dospel k záveru, že maloletá vyjadřila v zmysle článku 13 Haagskeho dohovoru jednoznačným spôsobom nesúhlas s návratom do miesta svojho obvyklého bydliska a súčasne dosiahla vek a stupeň vyspelosti, kedy je potrebné jej stanovisko rešpektovať a v súlade s jej stanoviskom navrátenie do miesta obvyklého bydliska zamietnuť.

Podľa § 210 odsek 1 Trestného zákona sa trestného činu únosu dopustí ten, kto ako rodič alebo príbuzný v priamom rade dieťa alebo osobu postihnutú duševnou poruchou alebo duševne nedostatočne vyvinutú odníme z opatrovania toho, kto má podľa zákona alebo podľa úradného rozhodnutia povinnosť starať sa o nich, potrestá sa odňatím slobody na šesť mesiacov až tri roky.

S poukazom na rozpätie zákonnej trestnej sadzby trestného činu únosu podľa § 210 odsek 1 Trestného zákona, je predmetný trestný čin prečinom.

Po vykonanom dokazovaní možno konštatovať, že na skutok ktorý bol dostatočne zistený a preukázaný, a ktorý je právne kvalifikovaný vyššie uvedeným spôsobom, dopadajú všetky zákonné znaky predpokladané skutkovou podstatou vyšetrovaného trestného činu, teda z formálneho hľadiska ide o naplnenie skutkovej podstaty posudzovaného trestného činu. Pri trestných činoch, ktoré sú prečinnami je však potrebné skúmať aj naplnenie materiálnej stránky prečinu, ktorá vyjadruje jeho závažnosť.

V zmysle § 10 odsek 2 Trestného zákona nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Pre právne posúdenie závažnosti konania obvineného bolo potrebné zohľadniť skutočnosť, že maloletá od počiatku prezentovala blízky vzťah k otcovi - obvinenému, počas výsluchu konanom na mestskom súde v Brne vo veci návrhu o navrátenie maloletej na územie Slovenskej republiky vypovedala, že chce zostať u otca v Prahe, odmietla návrat ku matke, kedy súd záujem maloletej vyhodnotil ako zásadný pre vydanie rozhodnutia. Maloletá ako dôvod odmietnutia sa vrátiť ku matke uvádzala, že matka ju má fyzicky týrať.

V tejto súvislosti poukazujem na súvisiace trestné konanie vedené na Okresnom riaditeľstve policajného zboru Trenčín, odbor kriminálnej polície spisová značka ORP-283/1-VYS-TN-2020 vedenom pre trestný čin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a) Trestného zákona, v rámci ktorého boli udalosti popísané maloletou D.M. vyšetrované so zistením, že maloletá D.M. vykazovala s nástupom obdobia dospelovania zhoršené správanie, vymedzujúce sa voči autoritám, skúšania hraníc správania sa, preto problémy ktoré vznikali medzi ňou a matkou súviseli najmä s dodržiavaním pravidiel. Maloletá matku nerešpektovala, neposlúchala a mala pocit, že ju matka trestá neopodstatnene. Znaleckým skúmaním bolo konštatované, že maloletá nebola matkou fyzicky ani psychicky týraná, k čomu sa po osobnom výsluchu maloletej priklonil aj mestský súd v Brne. Pravdepodobným však bolo, že matka maloletej nevenovala takú pozornosť a ústretovosť voči jej požiadavkám a predstavám, a za nerešpektovanie jej pravidiel maloletú oslovovala označeniami ako „malý zmrd,“ pričom ju trestala fackovaním. Konanie matky maloletej orgány činné v trestnom konaní po zvážení všetkých vo veci zabezpečených dôkazov vyhodnotili ako konanie, ktoré môže byť na úrovni hrubého protispoločenského konania, preto vyšetrovatel'ka trestné stíhanie v predmetnej veci v zmysle § 214 odsek 1 Trestného poriadku postúpila na prejednanie priestupku. Trestné stíhanie bolo právoplatne skončené dňa 02.08.2022.

Ku skutku bola dňa 21.03.2023 vypočutá osoba mladšia ako 15 rokov, mal. A.H.,XXXXX, ktorá uviedla, že v posledný deň, keď bola s mal .D.M. išli spoločne na korčule do Teplíc, kde jej povedala, že ju tam bude čakať brat a pôjde za ním. V Tepliciach bol aj právnik aj jej brat, s ktorými maloletá D.M. odišla v pristavenom aute, šedej alebo bielej farby. Maloletá jej častokrát hovorila, že chce ísť bývať za svojím otcom do Českej republiky, mala ho rada, bol milý, s matkou mala mať zlé vzťahy, bola aj milá ale väčšinu času bola hnusná, aj ju niekedy zbila.

Vzhľadom k postoju maloletej D.M. k obvinenému je nepochybné, že konanie, ktorého sa dopustil obvinený XXXXX sa uskutočnilo so súhlasom a vôľou maloletej, s cieľom zamedziť matke maloletej pokračovať v neadekvátnych výchovných metódach voči dcére, ktoré vnímala ako týranie, pričom maloletá je vo veku kedy nie je daný dôvod pochybovať o vierohodnosti jej výpovede pri prezentovaní jej skutočného priania, ako ani o jej schopnosti vyjadriť vo veci svoj vlastný názor.

Pri správnej aplikácii hmotnoprávneho ustanovenia § 10 odsek 2 Trestného zákona bolo potom potrebné vysloviť záver, že konanie obvineného nemožno kvalifikovať ako prečin únosu podľa § 210 odsek 1 Trestného zákona pre absenciu materiálneho korektívu.

K veci je potrebné doplniť, že Okresná prokuratúra Trenčín adresovala dňa 25.01.2021 žiadosť do Českej republiky o prevzatie trestného konania na občana Českej republiky XXXXX, ktorá žiadosť bola Obvodným štátnym zastupiteľstvom pre Prahu 7 pod spisovou značkou OZM 51/2021 zo dňa 15.03.2022 odmietnutá s odôvodnením:

„Podle § 200 zákona číslo 40/2009 Sb., trestního zákoníku se únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou dopustí ten, kdo dítě nebo osobu stíženou duševní poruchou z opatrování toho, kdo má podlé jiného právního předpisu nebo podlé úředního rozhodnutí povinnost o ně pečovat,

Dle ustálené judikatury pachatelem trestného činu únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou podlé § 200 může být kdokoli, tedy ve vztahu k dítěti jeho rodiče, stejně jako cizí osoby. Za únos ve smyslu § 200 je tak třeba považovat jednaní rodiče, který ačkoli nebyl zbaven svých rodičovských práv, a tato jeho rodičovská práva nebyla ani omezena, odejme dítě druhému rodiči, jemuž bylo dítě svěřeno do výchovy na základe rozhodnutí soudu. O únos se naproti tomu nebude jednat tehdy, jestliže rodič, byť třeba i násilím nebo lstí, odejme dítě druhému rodiči tehdy, když oba rodiče spolu nežijí a dítě se pouze fakticky zdržuje u jednoho z rodičů, přičemž soud doposud pravomocně nerozhodl o tom, kterému z rodičů se dítě svěřuje do výchovy. Trestnost jednaní ve smyslu § 200 nelze dovodit ani tehdy, kdy již bylo soudem o svěřením dítěte do výchovy rozhodnuto, avšak jeden z rodičů se nechce tomuto rozhodnutí podřídit a dítě, které se u neho fakticky nachází, odmítá vydat druhému rodiči, jemuž bylo dítě rozhodnutím soudu svěřeno do výchovy. Obdobnou bude i situace, kdy jeden z rodičů odmítá dítě vrátit druhému rodiči, jemuž bylo dítě soudem svěřeno do výchovy, po návštěve dítěte uskutečněné na základe dohody rodičů nebo na základě soudně upraveného styku rodiče s dítětem. V takovýchto případech je třeba postupovat podlé § 500 až 510 zákona číslo 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních a použít příslušná opatření občanskoprávního charakteru směřující k výkonu rozhodnutí soudu nebo

soudem schválené dohody o výchově nezletilých dětí, včetně úpravy styku s dítětem, a pouze pokud tato opatření zůstávají bezvýsledná, přichází v úvahu vyvození odpovědnosti za trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 4 trestního zákona.

Z výše uvedeného tedy vyplývá, že k naplnění skutkové podstaty trestného činu únosu dítěte a osoby stížené duševní poruchou dle § 200 trestního zákoníku v žádném případě nedošlo. Vec je nutné řešit občanskoprávní cestou a to výkonem rozhodnutí o péči o nezletilé děti. Vzhledem k tomu, že dosud nebylo rozhodnuto o úpravě styku s dítětem, nelze hovořit ani o naplnění skutkové podstaty trestného činu maření výkonu úředního rozhodnutí a vykázání podle § 337 odst. 4 trestního zákona“.

V zmysle § 215 odsek 1 písmeno b) Trestného poriadku prokurátor zastaví trestné stíhanie, ak nie je skutok trestným činom a nie je dôvod na postúpenie veci.

Nakoľko som v konaní obvineného XXXXX nevzhládla žiadne skutočnosti, ktoré by opodstatňovali vyhodnotenie jeho konania na úrovni priestupku, bolo potrebné rozhodnúť tak, že trestné stíhanie vedené proti obvinenému XXXXX zastavujem, nakoľko skutok nie je trestným činom, a nie je dôvod na postúpenie veci.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch pracovných dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Zdenka Ježíková
prokurátorka